

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: Oponent

Autorka práce: Csilla Barkász

Název práce: Brownfield či hodnotná lokalita?: Spor kolem revitalizace bývalých nouzových kolonií Pod Bohdalcem a Na Slatinách

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Arnošt Novák, Ph.D.

Navržené hodnocení: 17 bodů (výborně)

Práce vychází z etnograficky laděného výzkumu sporu kolem revitalizace bývalých nouzových kolonií Pod Bohdalcem a Na Slatinách. Autorku zajímá, jak obyvatelé i aktéři sporu vnímají v kontextu daného sporu přírodu a jaké jsou praxe rezistence a vnímání budoucnosti u místních obyvatel. Výzkumné otázky vycházejí z teoretického rámce práce, kde autorka kombinuje Swyngedouwův koncept socio-přírod s Lefebvrovým právem na město. Tyto perspektivy pak syntetizuje za pomoci přístupu Mustafa Dikeça. Byť teoretický rámec není v kontextu daného problému příliš inovativní, tak je v kontextu práce funkční a vhodný. Za klad předkládané práce také považuji autorčinu snahu zasazovat teorii organicky do práce jako celku a hledat alternativní formu prezentace, která vybočuje od běžné struktury „teorie-metodologie-empirická část-závěr“.

Autorka dobře a přehledně popisuje metodologická východiska i samotný průběh výzkumu. Vhodně kombinuje různé zdroje dat. Velmi dobře zasazuje zkoumanou lokalitu do širších procesů městského plánování. Zejména oceňuji diskusi plánované zeleně a městské džungle, která ukazuje problémy, které plánovací městské přístupy mají s neorganizovaným a neuspořádaným přírodním prostorem. Zajímavé je také to, jak autorka staví vedle sebe perspektivu plánovačů, přírodovědců a místních obyvatel. Ukazuje tak, jak jedno území může být různými aktéry různě čteno a konstruováno.

Práce nabízí fascinující případovou studii, které sleduje napětí mezi plánováním a rozvojem města a spontánními přírodními i sociálními procesy. Je škoda, že ale autorka nepřistupuje k sociálním a přírodním procesům více symetricky. Přestože hovoří o sociální udržitelnosti, tak nezmiňuje přírodní udržitelnost. V okamžiku, kdy přejde k právu na město či prostorové spravedlnosti, tak zaujme občanskou, antropocentrickou perspektivu a věnuje menší pozornost nelidským aktérům (i oni ale mají své zdroje rezistence – viz mokřad a zástavba Na Slatinách). Symetričtější přístup by podle mě poskytl plastičtější obrat celého sporu a umožnil by autorce lépe konceptualizovat problém multiplicity socio-přírod a jejich důsledků.

Práci podle mě také chybí ucelenější analytický rámec, který by jasněji vytyčil hlavní výkladovou linii. Mezi teorií a empirií jsou spíše asociativní spojení, která neumožňují autorce hlubší ponor do jednoho klíčového tématu, jeho postupné budování a překvapivou pointu v závěru. Autorka rozehrává až příliš mnoho karet a představuje možná až příliš mnoho pojmů. Empirická část práce tak někdy slouží spíše jako ilustrace teoretických konceptů (např. u post-politiky), než by je nějak diskutovala či prohlubovala.

Práce je celkově velmi dobře napsaná a bavilo mě ji číst. Svědčí o zaujetí autorky. Autorka si vybrala zajímavý případ, zasadila ho do teoretické perspektivy a nabídla množství inspirujících postřehů, bohužel v závěru je až příliš deskriptivní a chybí jasné pointa. **Nicméně vzhledem ke kvalitám práce ji doporučuji k obhajobě a hodnotit známkou výborně.**

V diskusi bych se rád vrátil ke kombinaci socio-přírod s právem na město. Lefebvův koncept práva na město vycházel z perspektiv obyvatel, kteří jsou z rozhodování vytlačováni zájmy developerů či městských plánovačů. Zajímalo by mě, zda se autorka domnívá, že lze tento koncept rozšířit i o další (i nelidské) aktéry? Komu Lefebvův koncept právo na město ubírá a jaké to má důsledky? Jak zapojit i ne-občanské aktéry do konceptu městské spravedlnosti?

V Praze 17. 6. 2020

Karel Čada

